

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Schrøder, Fred. Ludv.; Oversat af Ditl. Flindt Staal.

Titel | Title:

Fætteren i Lissabon : et Lystspil i 3 Handlinger

Udgivet år og sted | Publication time and place: [S.l.], [1790]

Fysiske størrelse | Physical extent:

95 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Schroder.
Fetteren i
Lissabon.
1790.

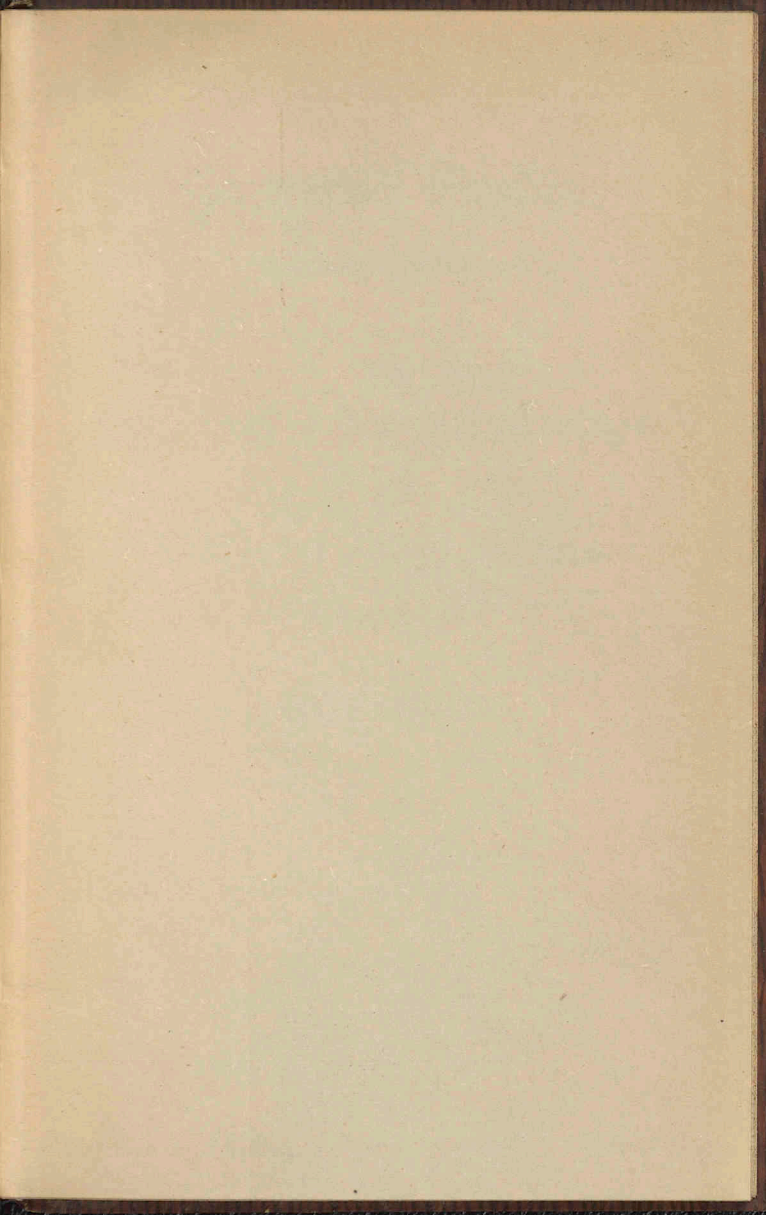
56.-92.-8°

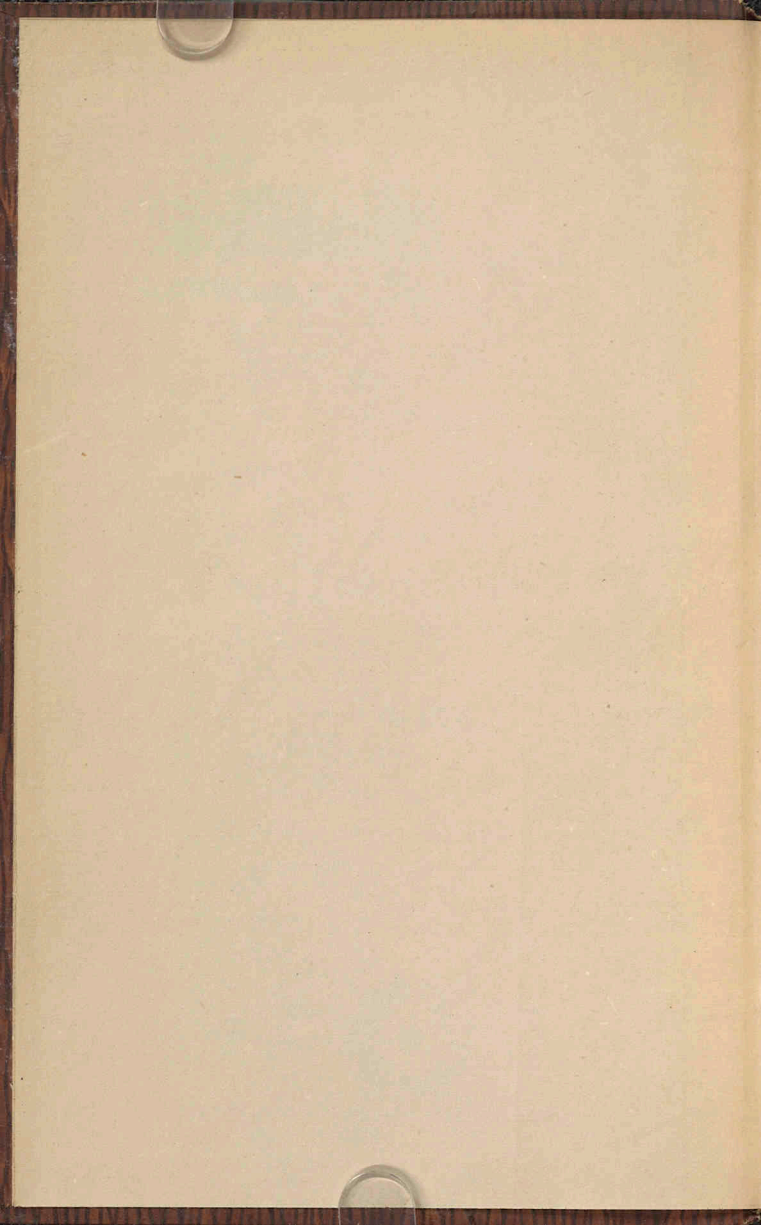
DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 56 8°

1 1 56 0 8 00686 2 + Rex

Fættøren i Lissabon.

Et

Lystspil i tre Handlinger,

efter

Schröders tyske Original

oversat

af

D. F. Staal.

Personerne.

Hr. Albert, forhen Riibmand.

Madam Albert, hans Kone.

Sophie, Alberts Datter af første Egtteskab.

Charlotte, }
Vilhelm, } Børn af andet Egtteskab.

Maldorff, Kansellieraad.

Sivers, Alberts Ven.

En Kræmmervend.

En Rettensbetient.

Fris, en Dreng paa fem Aar.

En Tiener.

Handlingen er i Alberts Huus.

Første Handling.

Første Optrin.

Albert (allene).

Uter en Postdag forløben, og endnu intet Brev!
— Men han kiender jo ikke min Nød. — O, den
falske Undseelse! at jeg ikke aabenhjertig lod ham
vide mine Omstændigheder! Kan jeg efter disse
Udtryk tvivle om hans Hielp, naar han veed, at jeg
behøver den? (Medens han tager et Brev af Lommen)
Edle Mand! (læser) "Mit Hiertes eneste Ønske
"er, at finde min nærmeste Slægt mig værdig, og
"tør jeg sige det? i saadanne Omstændigheder, at
"den store Formue, Gud har givet mig, kunde
"komme Dem til Nytte." (gjemmer Brevet) Ah!
saa sandt vore Omstændigheder ere elendige, saa
sandt ere vi ikke dit Hierte værdige —

Andet Optrin.

(Sophie bringer den lille Fritz, og gaaer igien).

Fritz.

God Morgen, gode Herre! er Du frisk?

Albert.

God Morgen, Barn! — Arme Dreng! et Billede paa Mangel eller Belyst! — at sende dette Barn velklædt tilbage til sine Forældre: — Ah! saa salige Dieblikke har jeg selv berøvet mig.

Fritz.

Er Du ikke sulten, Herre? Fritz er meget sulten — alle er sulten, Faer er sulten, Moer er sulten, og stakkels lille Fritz er sulten.

Albert.

Kom, Fritz, jeg vil dele med dig. I kan dog købe et Brød derfor. Men gaae strax, og giv din Moder det.

Fritz.

Tak, gode Herre! (hopper glad omkring) Ikke sulte meer, købe Brød til den lille Fritz.

Albert.

Din Moder skal du give det. Forstaaer du?

Fritz.

O ja! Fritz forstaaer godt. Moer skal jeg give. Moer gav i Gaar den lille Fritz Hug, mange Hug — Faer kom saadan efteraber en Beskienter) hjem i Gaar, og saa sagde den lille Fritz: Faer er fuld — saa gav Moer mig Drefigen, saa mange — og Faer sagde: "Kast den Hund paa Døren" — og Fritz er dog ingen Hund.

Fredie

Tredie Optrin.

Madam Albert. Albert. Fritz.

Mad. Albert.

Nu! hvad gjør den Tiggerunge nu her igjen?
Skal jeg tusinde gange sige, at jeg kan ikke lide
det Kreatur.

Albert.

Du veed, jeg holder af Barnet, og dog —

Mad. Albert.

Nu har Du ganske vist puttet noget til ham
igien. Din Familie maae see, hvordan de hiel-
pe sig igiennem; men Staaere maae rigelig
forsynes.

Fritz

(venlig til Mad. Albert).

Hvorfor være vred? — ikke være vred —

Mad. Albert.

Bliv fra mig! — Hei, Sophie! Sophie!

Albert (sukkende).

Gaae, mit Barn!

Fjerde Optrin.

Sophie. De Forrige.

Mad. Albert.

Bring mig det skidne Kræ bort; og sliq det
Tiggerpak, at de ikke mere understaae sig, at stille
deres Barn i honette Folks Huse.

Sophie (meget vort).

Det er saadant et godt Barn. —

A 3

Mad.

Mad. Albert.

Saa behold hun det hos sig i Kioffenet,
Mamsel! I mine Børelser vil jeg ingen skidne
Tiggerunger lide. Og understaae Du dig ikke, at
putte noget til det Kram; vi har nu selv intet
tilovers.

Sophie

(tager Barnet paa Armen, og kysser det).
Kom, mit Barn!

Mad. Albert

(seer, at Sophie kysser Barnet).
Fy! — det er Faderen op ad Dage.

Fritz.

Adieu! Adieu!

(Sophie gaaer med Barnet)

Femte Optrin.

Hr. og Madam Albert.

Mad. Albert.

Nu, hvor staaer det? har Du Penge?

Albert.

Hvor skal jeg tage dem fra?

Mad. Albert.

Det kommer ikke mig ved.

Albert.

Men, kiereste Kone! — —

Mad. Albert.

Men, kiereste Mand! — jeg maae endelig
have Penge i Dag; endelig! Gjør Anstalt.

Albert.

Albert.

Hav Taalmodighed kun i tolv Dage — saa faaer jeg det sidste tusind Daler for mit Huus, for det Huus, hvori jeg er fød; hvis Dørre stod aabne for enhver Trængende, og hvor jeg kun af Kjøberens Medlidenhed endnu maae boe et halvt Aar.

Mad. Albert.

Det kan Du takke din Skiødesløshed, din Dovenskab for, at Huset er borte, at vi fattes Livets første Nødvendigheder.

Albert.

Kone! forsynd Dig ikke — Hvem tvang mig til, strax efter vores Bryllup at opgive Handelen?

Mad. Albert.

Jeg. Men Du skulde været oprigtigere, ikke for Bryllupet udgivet Dig for rigere, end Du var.

Albert.

Jeg elskede Dig.

Mad. Albert.

Og for denne Kierlighed maae jeg nu lide Mangel.

Albert.

Hvem tvang mig til at kjoibe Herregaarden?

Mad. Albert.

Jeg. Men Du skulde været klogere.

Albert.

Hvem tvang mig, da jeg igien vilde sette Resten af mine Penge i Handelen, at vove et Tusende efter et andet i Lotteriet?

Mad. Albert.

Jeg. Men Du skulde været klogere.

Albert.

Hvem tvang mig — — dog, Du har jo kun eet Svar til det alt.

Mad. Albert.

Det var vist nok fornuftigere, isteden for at ville undskylde din Daarlighed, at Du umagede dig hen til Kjøberen af Huset, for at faae de restende 1000 Daler.

Albert.

Bedste Kone, Manden har handlet for egen nytting til, at han uden merkelig Afkortning skulde betale for Tiden.

Mad. Albert.

Og hvad giver det, om man og slaaer noget af! — Beed du hvad, skriv til ham, at du har overladt til mig, at blive enig med ham.

Albert.

Men —

Mad. Albert.

Men, og tusinde gange men! jeg maae endelig have Penge endnu i Dag, ellers forestaaer mig den største Skam.

Albert.

Naar Du ikke behøver for meget, kan jeg tale til Sivvers.

Mad.

Mad. Albert.

Den gemene, storagtige, storsnudede Karl? Nei, ingenlunde. Desuden maae jeg have 500 Daler; og hvor kommer Sivers til 500 Daler?

Albert.

500 Daler?

Mad. Albert.

Tale til den Tølper? — For otte Dage siden lod jeg som om jeg ikke vilde umage mig op paa mit Bærelse, og bad ham i en skiødesløs ligegyldig Tone om fyrrethve Dukater; den grove Karl! "Jeg har ingen Penge at laane bort" var hans Svar.

Albert.

Han er en ordentlig Mand, og har desværre ikke meget tilovers.

Mad. Albert.

Derfor er han ogsaa din Ven; Lige søger gierne Lige. Men jeg sagde ham og Sandhedens; han har heller ikke siden den Tid ladet sig see.

Albert.

Mit Barn! naar Du vil vise enhver Døren, der nægter dig Penge, saa — —

Mad. Albert.

Lad dog din Moraliseren fare, den klæder dig saa ilde, og skriv Billetten.

Albert.

Skal da det lidet, som vi endnu — —

Mad. Albert.

Jeg veed ikke, hvad for en Modsigelsesaaend Du har faaet paa nogle Dage? Er det ikke nok, at jeg sparer dig Umagen, selv at gaae derhen?

Albert.

Jeg frygter kun, han vil trække dig for meget af.

Mad. Albert.

Ja, naar jeg var saa let at tage ved Næsen, som Du.

Albert.

Men vore Omstændigheder — —

Mad. Albert.

Vore Omstændigheder ere endnu ikke saa flette. Maaskee er Fætteren i Lissabon allerede underveis.

Albert.

Og naar han kommer: ere vi da visse paa hans Hielp.

Mad. Albert.

Staaer der ikke udtrykkelig i de sidste Breve, at han ønskede os fattige, for at kunde dele sin store Formue med os? Ere vi ikke hans nærmeste Slægt? Og hvad skal han giøre med sine Penge?

Albert.

Han kan giøre sig, eller understøtte Fattige, som er det uden deres egen Skyld.

Mad. Albert.

Det er jeg med mine Børn. Men hvortil skal den unyttige Sladder; sæt dig, og skriv.

Albert.

Albert.

O Gud!

Mad. Albert.

Skriv, skriv, — vor Fætter i Lissabon gjør alting got.

Albert.

Mit Haab er ude.

Mad. Albert.

Jeg vilde ønske, at din Moraliseren var ude, og Du skrev.

Albert.

Naar jeg endelig skal — (skriver)

Mad. Albert.

Omsider — (ved sig selv) Hvad man har for en Plage med Mænd, der, ligesom Børn, maae gaae i Ledebaand! — Net saa — suk engang ved det! — ja, det er intet lille Arbeide, at skrive to Linier.

Albert.

Naar man forudseer, at man maae dyrt betale dem — (giver hende Papiret) Der! gjør efter din Samvittighed, og tænk paa mig og vore Børn.

Mad. Albert.

Du veed, at jeg i lang Tid ikke har behøvet nogen Lærdomme; spar derfor din Umage — Nu, sig mig, hvor gaaer det med Kansellieraaden? I har jo i Aftes havt en meget lang Samtale sammen. — Har han erklæret sig?

Albert.

Albert.

Ikke bestemt; men jeg formoder, han har
 Die paa Sophie.

Mad. Albert.

Der kommer han mig ret tilpas! — aldrig!
 jeg lader ikke min Charlotte sætte tilbage. Des-
 uden har jeg dit Løfte, da jeg tilgav Dig det Be-
 dragerie, hvorved jeg blev din Kone, — at min
 Datter skulde forsørges førend din.

Albert.

De ere begge mine Døttre, og Du soer ved
 Alteret ogsaa at være Sophies Moder.

Mad. Albert.

Kort! han skal ægte Charlotte.

Albert.

Du er jo ikke Herre over en frie Mands Til-
 bøjelighed; naar han nu ikke elsker Charlotte. —
 og desuden vore Omstændigheder —

Mad. Albert.

Hvad? Du har aabenbaret ham vore Om-
 stændigheder?

Albert.

Nei. Men det lod som han vilde forske
 dem ud. Han maae og have hørt, at vi har
 solgt Huset.

Mad. Albert.

Det har han, og af mig. Jeg sagde ham,
 at vi just derfor skilte os ved det, fordi der var
 ikke Bequemmeligheder nok til at tage imod vor
 Fæt-

Fætter i Lissabon. Jeg har endog givet ham i Kommission, at høre sig om et større og smukkere.

Siette Dytrin.

Charlotte. De Forrige.

Charlotte.

God Morgen, Papa! Har De faaet Brev i Gaar fra Fætter i Lissabon?

Albert.

Nei, mit Barn!

Charlotte.

Det er dog forskrækkeligt med den Fætter, at han hverken kommer selv, eller lader høre noget fra sig.

Mad. Albert.

Maaskee er Brevet iglen kommet under Couvert til Sidotti, eller han er selv underveis.

(Albert sætter sig traurig ned).

Charlotte.

Nu, Mama, faaer jeg en Chemise à la Gvimar?

Mad. Albert.

Ja, Lotte, endnu i Dag!

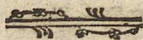
Charlotte.

O, jeg er vis paa, den vil klæde mig overmaade godt.

Mad. Albert.

Det tænker jeg og. Om en Time faaer jeg Penge, og saa gaaer jeg strax hen til Mamsel Dupuis.

Char.

Charlotte.

Jeg vil følge med, Mama.

Mad. Albert.

Hvorfor det? Du kan forlade dig paa min Smag.

Charlotte.

Nei, Mama, i slike Tilfælde følger jeg kun min egen Smag. Jeg gaaer med.

Mad. Albert.

Som du vil.

Charlotte.

Har De ikke seet mit Uhr, Mama?

Mad. Albert.

Nei. Maaskee har din Broder stukket det ved sig i Aftes.

Charlotte.

Saa er det vist enten spillet bort, eller solgt.

Mad. Albert.

Hvorfor ikke ogsaa — Nu, om og saa var, saa kjober jeg dig et bedre.

Charlotte.

Der er Vilhelm.

Syvende Optrin.

Vilhelm. De Forrige.

Vilhelm.

God Morgen.

Mad. Albert.

Du er gaaet meget tidlig ud i Dag.

Vil-

Wilhelm.

Ja.

Charlotte.

Hvor er mit Uhr, Wilhelm? mit Uhr?

Wilhelm.

Borte!

Charlotte.

Hm! det er ikke smukt.

Mad. Albert.

Borte? — paa hvad Maade?

Wilhelm.

Jeg — har tabt det.

Mad. Albert.

Tabt det? det troer jeg ikke. Sandhed! du veed, jeg kan ikke lide Løgn.

Wilhelm.

Jeg — har feiet det ud — for at betale min Gæld paa Kaffehuset.

Albert.

Wilhelm, Du kiender vore flette Omstændigheder, og alligevel — —

Wilhelm.

Jeg er ikke Skyld i vore Omstændigheder, Papa! Bed mig ere de ikke blevne flette.

Albert.

Ogsaa Bebreidelser af dig? — det gjør ont!

Mad. Albert.

Du gjør ogsaa Ophævelser over enhver Bagatelle, som om Dommedag var forhaanden —

Det

Det er vist nok Uret af ham; men Ungdom og
Wiisdom følges ikke ad.

Albert.

En smuk Grundsetning —

Wilhelm.

De vilde lade mig arrestere — og saa var
det dog bedre at lade Uhret i Stikken, end at ud-
sætte sig for saadan Prostitution.

Mad. Albert.

Hvor høit regnede Du Uhret?

Wilhelm.

Til 30 Daler.

Albert.

Det har kostet 94 Daler!

Mad. Albert.

hm! — Det maae løses ind.

Wilhelm.

Har De Penge, Mama? Har Fætter i
Lissabon skrevet?

Mad. Albert.

Ach nei!

Wilhelm.

Jeg vædder mit Liv paa, at Fætter er en
Vindbeutel.

Charlotte.

Ei Mama, om det var sandt —

Mad. Albert.

Saa maae vi tænke paa andre Midler. Jeg
gør Regning paa dit Giøtermaal med Kansellie-
raaden.

Char

Charlotte.

Det er dog besynderligt, at den gode Herrensøler saa længe med at erklære sig.

Wilhelm (ved sig selv).

Du kan længe vente paa hans Erklæring.

Ottende Optrin.

Sivers. De Forrige.

Sivers.

God Morgen.

Mad. Albert (ved sig selv).

Er ikke den dumdriftige Karl der igien?

(vender Ryggen til Sivers)

Albert.

Velkommen, kære Hr. Sivers. Jeg har ikke seet Dem i otte Dage.

Sivers.

Jeg var igien paa Vandring, og har søgt Menneſker —

Mad. Albert.

Og fundet Biørne.

Charlotte.

Ha, ha, ha!

Wilhelm.

I ethvert Huus er der Speile. Ha, ha, ha.

Sivers.

Hvad behager? Ja, Madam! jeg har ogsaa fundet Biørne; men mange flere Paafugle, Katte, Røve, Krokodiller, Kameleoner og Gæs.

B

Mad.

Mad. Albert.

Et vakkert Selskab! De har uden Tvivl gjort Dem ret vel paa dette Assemblée?

Sivers.

Som et Menneske kan more sig, der har Medlidenhed med Daarer, og Had mod Onde.

Albert.

Og De var saa uheldig, kun at træffe Gienstande for Medlidenhed og Had?

Sivers.

Næsten! Men som Moden forandrer Klæderne, saa forandrer den ogsaa Navnene paa Døder og Laster. Snart vil vi slet ingen flere Laster have. Udselthed kaldes nu Gæmildhed — Egenfindighed Standhaftighed — Sierrighed Maa-delighed — Bagtalelse Uabenhiertighed — Bedragerie Duelighed — Snakksomhed Selskabelighed — Bellyst Omhed — Hyllerie Fromhed — Pralerie Lapperhed — kort sagt, jeg har næsten fundet lutter Mennesker, der ere just tværtimod, hvad de vil synes at være.

Albert.

Der findes endnu gode Mennesker. —

Sivers.

Swage Mennesker — og de ere virkelig endnu det bedste Slags, jeg kender. Mennesker, som af Swagthed ikke skade deres Medskabninger.

Mad. Albert.

Hvilket Slags hører De til, Hr. Sivers?

Bil

Wilhelm.

Det gad jeg ogsaa vidst.

Charlotte.

Ha, ha, ha!

Sivers.

(Lader, som han ikke hører).

En eneste Haandverksmand traf jeg, der syntes at være min Medlidenhed værd — om han er det — det veed han, som kiender enhver Fold i det menneskelige Hjerte.

Mad. Albert.

Jeg er meget nysgierrig efter at høre, paa hvad Maade De viiste ham Deres Medlidenhed — Det bestod dog kun blot i Ord?

Sivers.

I Ord — og netop saa megen Understøttelse, som jeg kunde undvære, og han behøvede.

Albert.

Lad os høre, gode Sivers.

Sivers.

Uden for en elendig Hytte, i et affides Stræde hørte jeg et heftigt Klammerie; jeg hørte en Kone med to vorne Børn at behandle Manden og Faderen paa det grusomste. Af Naboerne hørte jeg, at denne Snedker var en ærlig, men overmaade svag Mand; at hans Families Dovenskab, Skiødesløshed og Ddselhed havde gjort ham til en Betler, at den skammelige Kone for fiorten Dage siden havde solgt alt hans Haand-

værktøi, for at kunde tage til et Bryllup med hendes Børn.

Albert.

Gud!

Sivers.

Og disse unaturlige Skabninger overvældede Manden med Bebreidelser, plagede ham for Brød, da de dog selv havde betaget ham Midlerne, at ernære dem.

(Albert sætter sig dybsindig).

Mad. Albert (ved sig selv).

Jeg vil døe paa, at den hele Historie sigter til os; den affænelige Karl!

Charlotte (beeltagende).

Og hvorledes hialp De den stakkels Mand?

Sivers.

Jeg kiopte Værktøi til ham, at han kunde ernære sig, jeg lærte ham, hvilke Pligter der paaligger en Huusfader, lærte ham at være Herre over sin onde Kone. (byder Madam Albert Tobak) Befaler De?

Mad. Albert.

Jeg takker! — Jeg formodede rigtig nok, at Deres Begierning ikke var forbunden med for store Omkostninger.

Sivers.

Jeg er ikke riig; og om jeg var det, vilde jeg aldrig hielpe et Menneske til Lediggang.

Niende

Tiende Optrin.

Sophie (med en emballert Kasse). De Forrige.

Mad. Albert.

Hvad er det?

Wilhelm.

Hvem kommer det fra?

Charlotte.

Fra Posten?

Sophie.

Fra Kjøbmand Solting; det er sendt ham fra hans Korrespondent i Lissabon.

Mad. Albert.

Det er fra Fætter i Lissabon.

Wilhelm.

Endelig skikker den Bindbeutel dog noget.

Albert.

Wilhelm!

Wilhelm.

Har jeg ikke Ret? I alle hans Breve præler han med sine Rigdomme, uden at vi har andet af ham, end Postpenge at betale.

Sophie

(sagte til sin Stedmoder).

Mama, Karlen fordrer otte Dukater i Omkostninger.

Mad. Albert (Skrigende).

Hvad? otte Dukater? er Karlen gal?

Albert.

Otte Dukater?

B 3

Mad.

Mad. Albert (fatter sig).
I Morgen skal jeg sende ham Pengene.

Sophie (sagte).

Det har jeg alt sagt ham, Mama, men han vil have sin Betaling strax paa Stedet; eller tage Kassen tilbage med sig.

Mad. Albert (ved sig selv).

Man maae blive rasende! (gaaer til Albert, og siger sagte til ham) Giv Anstalt! Kun at du ikke anmoder den grove Karl. (høit, i det hun seer paa Uhret) Bevar os vel! det er den høieste Tid, at jeg gaaer; bring det imidlertid i Rigtighed med den Karl.

(gaaer)

Charlotte (ved sig selv).

Det er en Skam! (høit) Mama! De glemmer, at jeg gaaer med Dem.

(gaaer)

Albert (ved sig selv).

Gud! jeg fortvivler.

(gaaer)

Wilhelm.

Vi vil aabne den Tingest; er den ikke saa meget værd, saa giver man Karlen den igjen.

Sivers.

Det var en vakker Streg!

Sophie.

Nei, fiere Broder, det gaaer ikke an.

Wil-

Wilhelm.

Nu — der er Pengene — for Dievlen! just falder det mig ind — at jeg har ingen hos mig. (til Sivers) Laan mig dog de otte Ducater paa en Times Tid.

Sivers.

Jeg er ingen Dandsebjørn — og de andre Bjørne, veed De vel, kan ingen Penge fortiene — er altsaa ikke per Casse.

Wilhelm

(ved sig selv, i det han gaaer).

Net en lumpen Hund.

(gaaer)

(Sophie vil gaae).

Sivers.

Hvorhen, Tomfrue?

Sophie (undsæelig).

Jeg? —

Sivers.

Gode Nige! — Der er just otte Dukater, min hele nærværende Kapital!

Sophie.

Kiere Sivers, De giver Deres Penge bort, og —

Sivers.

Stille! — Betal De Manden. Jeg vil passe Leilighed, at tale allene med Dem i Dag. En god Efterretning venter Dem.

Sophie

(lader Kassen staae).

O min eneste Ven! — — er der endnu nogen for mig? (gaaer sukkende bort)

Sivers

(seer nogen Tid efter Sophie, og gaaer derpaa til Alberts Dør).

Min Ven Albert! et Ord!

Tiende Optrin.

Albert. Sivers.

Sivers.

Albert! Albert! er det venffabeligt?

Albert,

Hviffet?

Sivers.

Allt nok! — Jeg har lagt de otte Dukater ud.

Albert

(studser, trykker derpaa hans Haand, og siger meget rørt).

Jeg kan intet sige — jeg tør intet sige.

Sivers.

Svage Mand!

Ellevte Optrin.

Wilhelm (med en Hammer og Kniv). De Forrige.

Mærk. Da Sivers kalder Sophie tilbage, kalder det Wilhelm besynderligt, hvad Sivers kunde have at tale med hende om. Men da han seer, at Sivers betaler hende de otte Dukater for Kassen, løber han.

Wil-

Wilhelm.

Nu vil vi strax see, hvad vores Hr. Fætter i Lissabon har tiltænkt os. (trækker et Bord frem midt paa Gulvet, og begynder at aabne Kassen) For Fanden! det er got forvaret.

Tolvte Optrin.

Madam Albert. Charlotte. Sophie.

De Forrige.

Mad. Albert.

Du er dog en nysgierrig En, Charlotte! Kunde vi ikke tids nok faae det at see? Og lader mig vende om igien paa Halvveien!

Sivers.

Jeg troede, De var gaaet paa Deres Kammer, Madam?

Mad. Albert.

Om Forladelse! Jeg var allerede ved Enden af Gaden.

Sivers.

Skamfærd! saa vil jeg ikke gaae om Kap med Dem.

Mad. Albert (ved sig selv).

Det Menneſke er dog sat til min Plage i Verden.

Charlotte.

Hurtig, Wilhelm, hurtig!

Mad.

Mad. Albert

(Som om hun greb efter Pengepungen).
Der, Sophie! giv Manden de otte Dukater.

Sophie.

Hr. Sivers har betalt dem.

Mad. Albert.

Saa?

Sivers.

Giv De mig de otte Dukater, saa er al-
ting rigtigt.

Mad. Albert

(uden at høre Sivers).

Nu, Wilhelm, du gjør længe af det.

Charlotte.

Ja vel! Jeg er færdig at døe af Utaal-
modighed.

Wilhelm

(har imidlertid aabnet Kassen).

Det er et Brev.

Mad. Albert

(aabner Brevet og læser begierlig).

"Hermed sender jeg Dem nogle indianske
"Sieldenheder. — Endnu er Skibet med mine
"Rigdomme ikke ankommen; men jeg venter det
"daglig, da kan De snart haabe at omarme Deres
"tro Fætter Steinburg."

Charlotte.

Sieldenheder? — Det er vist Perler, Mama?

Mad. Albert.

Diamanter vare mig kiere.

Wil-

Wilhelm.

Guldstænger mig endnu fierere. (paffer ud)
 Hvad Dievlen er det? — et Fierskiørt — udstoppe
 pede Fugle — en Kokosnød — Pile — Fiere —
 Dievlen annamme ham med hans Kariteter!

(gaaer)

Charlotte.

Skionne Perler, Skionne Diamanter! —
 Enten er det Menneske forrykt, eller han gjør
 Nar af os.

(gaaer)

Mad. Albert (ganske bestyrtset).

Den uforskammede Karl! Paa saadan lum-
 pen Maade at skille os ved otte Dukater!

Sivers.

Som jeg endnu ikke har faaet igien.

Mad. Albert (til Albert).

Det ligner ret din Slægt.

Albert.

Beed han da — —

Sivers.

Mine otte Dukater —

Mad. Albert.

Han kan kun komme, baade ham og hans
 Forræinger skal jeg —

Sivers.

Mine otte Dukater —

Mad. Albert.

Den Praler! den Bindbeutel.

Sivers.

Sivers.

Mine otte Dukater —

Mad. Albert.

Der — der — hold Dem til de indianske
Kariteter. (gaaer)

Trettende Optrin.

Albert. Sivers.

Sivers

(Løfter en Pause).

Nu, hvad siger De til Deres Families Opsørsel?

Albert.

Jeg er en uhykkelig Mand!

Sivers.

En svag Mand, der ved sin Svaghed styrter
sig og Sine i Fordærvelse.

Albert.

Ach!

Sivers.

Hidindtil følte jeg den inderligste Medlidens-
hed med Dem — men nu —

Albert.

Hvad?

Sivers.

Jeg har opdaget en Ufuldkommenhed hos
Dem. (ryster paa Hovedet)

Albert.

Hvilken?

Sivers.

Sivers.

Stolthed! — Vee den Mand, hvor Armod og Stolthed ere samlede.

Albert.

Jeg stolt?

Sivers.

Hvad var det da, der hindrede Dem, at anmode mig om de otte Dukater?

Albert.

Ikke Stolthed! (tvungen) Min Kone vil ikke være Dem forbunden.

Sivers.

Er De en Mand?

Albert.

Kald mig hvad De vil; svag, taabelig; men jeg er ærlig, og som en ærlig Mand kan jeg ikke handle anderledes.

Sivers.

Ja, jeg holdt Dem for svag — men af Temperament, ikke af Grundsætninger.

Albert.

Jeg veed, at mit kiereste Barn bliver undertrykt; men hun føler ikke sin Skiebne, og jeg formaaer ikke at ændre det. Jeg veed, at mine andre Børn ikke gaaer den Vej, som fører til den sande Lyksalighed; men jeg har opgivet mit Herredømme over dem, og søger ved sagtmødige Lærdomme at nytte dem. Jeg veed, at min Kone elsker mig inderlig, endskjønt jeg ikke har fortient det af hende —

Sivers.

Sivers.

Ikke fortient det af hende?

Albert.

Jeg fik hende ved Bedragerie, gav mig rigere ud, end jeg var, og blev foretrukken meer fortiente og rigere Medbeilere. Er hun lastværdig, fordi hun overlod sig til Fornøielse, hvortil min foregionne Formue berettigede hende? Jeg bedrog hende; og nu skulde jeg tyrannisere over en Kone, som jeg gjorde ulykkelig?

Sivers.

Jeg undskylder intet Bedragerie. Men ved Himlen! haardere blev aldrig et Bedragerie af Kierlighed straffet.

Albert.

Ben!

Sivers.

Er jeg det, — skal jeg være det, saa lad mig tale. Jeg er fattig, kan altsaa intet giere for Dem; men ved Sandhed kan jeg nytte Dem, og det vil jeg. Alle de Grunde til Deres Opførsel, som De nu her fortæller mig, ere Dem selv — saa sandt jeg lever — ubetændelige! De føler Dem ikke. At De elskede Deres Kone saa meget, at De betiente Dem af en Løgn for at faae hende, det er en Streg af Deres Hierte, hvortil Ungdom og Letsindighed forførte Dem. — Men, hvorved har denne Kone endnu den Dag i Dag er de ubegribelige Herredomme over Dem? — Hun forfølger Deres Sophie, opdrager hendes egne Børn

til

til Laster, indskrænker hverken sin Hoomod, eller sin Odselshed, og veed, at Deres Ruin er hendes Bærk. — Kun dette Huus har De endnu tilovers, og snart —

Albert.

Oh Sivers! dette Huus er borte.

Sivers.

Hvad?

Albert.

I dette Dieblik henter hun de sidste tusend Daler, som jeg endnu havde tilgode.

Sivers.

Og naar de ere fortærede, hvad da?

Albert.

Min Fætter i Lissabon —

Sivers.

Deres Fætter i Lissabon er frie og et Menneſke; hvor snart forandrer et Menneſke sine Tanker; og naar han ſeer Deres Kone —

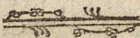
Albert.

Hun vil rette ſig efter ham, forſikkre ſig hans Bevaagenhed —

Sivers.

Det kan jeg formode af det Optrin, ſom de indianſke Sieldenheder gav Anledning til. Hvilken Kone! — Deres Sophie, en Pige der for-
 tiener en vindſkrænket Hoiagtelse, er forſkudt af hende, bliver fornødret til Tienestepige, og hver Time mishandlet. — Hun føler ikke ſin Skiebne, ſiger De? — O, Albert, dnbt føler hun den —

dnbt

dybt — men Deres Søn, Moderens Yndling, er et Mønster paa de pøbelagtigste Udsøvelser; Deres yngste Datter, der heller ikke feiler en eneste af Moderens Ufuldkommenheder — er oven i Kibbet saa tosset og stantet, at enhver anden Moder vilde skamme sig ved hende — Albert, for Deres egen Skyld, for det Regnskabs Skyld, De paa hiin Dag skal aflægge for Deres Børns Opdragelse — vær en Mand! Grib til en tilladelig Strengthed — endnu er det Tid!

Albert.

Jeg har gjort min Kone ulykkelig, det være ved Svaghed — Daarlighed — eller Kierlighed — men hun er ulykkelig ved mig. Jeg kan ikke bedrøve hende.

Sivers.

Nu, i Guds Navn! — jeg ønskede, at jeg ikke havde advaret Dem, desto mindre havde De at svare til — men at være advaret, og endda — Albert! nu drømmer De, men Vær Dem, naar De vaagner. Naar Sorg og Kummer dræber Deres Sophie — naar Misgierninger bringer Deres Søn paa Skafottet — naar Dumhed og Givtesyge fornedrer Deres yngste Datter til et foragteligt Kreatur — naar Deres Kone kommer til Erkiendelse, og fortvivler — naar De selv beder for Deres Svaghed, og for Deres Families Udsøvelser i et Fængsel — O! saa give Gud, at De ikke erindrer, hvad jeg i Dag sagde til Dem.

Albert.

Albert.

Sivers — Sivers! taler en Ven saaledes til en Ven?

Fiortende Optrin.

Madam Albert. De Forrige.

Mad. Albert (inden for).

Er han der endnu?

Sivers.

Ha! det gielder mig! Jeg gaaer — jeg kunde neppe nu være koldfindig.

Albert.

Sivers! De hader min Kone?

Sivers.

Ja, fordi hun gjør Dem ullykkelig. Lev vel!
(han gaaer, og møder Madam Albert)

Mad. Albert

(kommer just ind).

Bliv, Hr. Sivers, og faae de otte Dukater, De har laant min Pige.

Sivers.

Meget gierne.

Mad. Albert

(tager en Guldbørs frem, og betaler ham).

Saa — De vilde jo gaae? — Hvad bier De nu efter?

Sivers.

Efter Deres Tak!

Ⓒ

Mad.

Mad. Albert.

Ha, ha, ha! (meget stolt) Ved Keilighed, Hr. Sivers, ved Keilighed!

Sivers

(med en betydende Tone).

Madam! Madam! maaskee kommer den Keilighed, at De maae takke mig, førend De troer det. (gaaer)

Femtende Optrin.

Hr. og Madam Albert.

Mad. Albert.

Uldrig i mine Dage har jeg seet saa usor-
skammet en Karl, som han!

Albert

(Kiempende med sin Høielse, gaaer frem og tilbage).

Har Du faaet Penge?

Mad. Albert.

Ja.

Albert.

Traf han Dig meget af?

Mad. Albert.

Det er den ubarmhiertigste Nagerkarl i hele Landet. Paa tusend Daler vilde den foragtelige Karl have 600 Daler Profit — men jeg piinte ham saa længe til han lod sig nøie med 130 Daler.

Albert.

130 Daler for tolv Dages Sigt! — Det kunde Du gjøre? — (ved sig selv) Oh, Sivers! Sivers!

Mad.

Mad. Albert.

Nu, havde Du vidst andre Raad?

Albert (noget bittert).

Hellere sat nogle af dine eller Charlottes Gaslanterier ud —

Mad. Albert.

Og bringe os i Folkets Munde? gjøre vore usle Omstændigheder bekiendte, at Kansellieraadens igien trækker sig tilbage, og lader Charlotte sidde?

Albert.

Giv mig Pengene.

Mad. Albert.

Dig? — Ha, ha, ha! — hvortil.

Albert.

At holde Huus med.

Mad. Albert.

Ha, ha, ha! Du er den rette Huusholder! Jeg vil see paa, han i Morgen klædte alle Staaedere i Naboelavet op.

Albert.

Det skal jeg ikke — Jeg vil trolig holde Huus med Pengene — Forlad mig, kiære Kone, at jeg paaastaer dette.

Mad. Albert

(seer stivt paa ham).

Er det Alvor?

Albert.

Ja! Bliv ikke vred — det er en sørgelig Nødvendighed —

Mad. Albert.

Saa? — Der ere de; forsørg os nu; følg din oprigtige Ven Sivers, lad Dig lede af hans Wiisdom. Du overgav det frivillig til mig at forestaae Huset, Du tager det tilbage igien — gierne — Du er Mand, og jeg veed, at rette mig derefter. Det kan være, at jeg undertiden feilede — (i stigende Affect) men jeg er fuldkommen overbevist om, at Du vil langt oftere feile. Jeg er kun svag imod mine Børn, Du imod den hele Verden — Jeg vil ikke erindre Dig om dit Løfte, at lade mig sørge for Familiens Bedste — ikke erindre Dig, at det kommer an paa vor nærværende Opførsel, at gjøre vor Charlotte, sølgelig ogsaa os, lykkelig. Jeg vil ikke bebreide Dig, hvorledes Du har ført mig bag Huset, at jeg uden dit Bedragerie havde været en høist lykkelig Kone — Hofraaden lever endnu, og hans Omstændigheder ere bekiendte —

Albert.

Der! der! (giver hende Pengene tilbage) Kone! Kone! Du straffer mig skrækkelig — (gaaer)

Mad. Albert.

Vie kun, Sivers, jeg skal forjage Dig af Huset, om det og skulde skee ved Lov og Ret. (gaaer)

Ende paa første Handling.

Anden

Anden Handling.

Første Optrin.

Wilhelm. Charlotte.

Wilhelm.

Charlotte, jeg beder Dig, vær ikke din egen Fiende; stød ikke din Lykke fra Dig: Baronens tilbeder Dig —

Charlotte.

Men han staaer mig ikke an.

Wilhelm.

Fordi Du er indtaget af Kansellieraaden —

Charlotte.

Og Du af Baronens Søster, og derfor skal jeg ægte Baronens, fordi han ellers ikke vil give Dig sin Søster. Det er hele Aarsagen, hvorfor Du piner og plager mig.

Wilhelm.

Ganske rigtig — men dette Givtermaal er din Lykke, min er ogsaa forbunden dermed. Af en fattig borgerlig Pige at blive en riig Baronesse — er det da slet intet?

Charlotte.

Men Kansellieraaden staaer mig bedre an, og jeg vilde ogsaa gierne høre i samme Bye, som Mama.

Wilhelm.

Troer Du da, at Kansellieraaden elsker Dig?

Charlotte.

Ja, Mama har sagt det.

Wilhelm.

Mama seer igiennem den moderlige Kierligheds Forstørrelsesglas. Har han alvorlige Hensigter med nogen af jer, saa er det Sophie, og ikke Dig.

Charlotte.

Han skulde foretrække Sophie for mig? — Det maatte man blive gal over. Ha, vidste jeg det —

Wilhelm.

Forlad Dig paa upartiske Dine, Charlotte; maaffee kan jeg endnu i Dag overtnde Dig, thi han besøger os jo hver Dag. Tænk, Syster, hvor lykkelig vi kunde leve; Du faaer en riig Mand af Stand, jeg en riig allerkiereste Kone. Vi vil kun udgiøre een Familie; altid være glade og muntre.

Charlotte.

Det er altsammen meget got; men det mishager mig, at Mama skal ikke vide noget deraf.

Wilhelm.

Ikke for alt det der er til! Baronnen kan kun under den strengeste Taushed giøre os lykkelige. Du indseer vel selv, at hans Stand nøder ham til at søge et Sted, hvor man ikke kiender

vor

vor Herkomst. — Siig ja, Charlotte, og vi kan endnu i Dag reise.

Charlotte.

Først maae jeg see, hvorledes Kansellieraaden er findet imod mig.

Wilhelm.

Beroer dit Samtykke paa hans Eiegenlydighed, saa er jeg tilfreds.

Charlotte.

Saa maae jeg og siige Dig, Wilhelm, at Mama for nogen Tid siden yttrede en Tanke, som hun nu har opgivet, men som gjorde et stærk Indtryk paa mig. Fætter i Lissabon er kun 34 Aar gammel, ligesom Kansellieraaden, og saa forfærdelig riig — Hvad mener Du om saadan en Mand?

Wilhelm.

Fætter i Lissabon er en Bindbeutel, det sætter jeg min Hals paa; det beviser jo alle hans Breve, intet andet end Modsigelse paa Modsigelse — Desuden har jeg ogsaa hørt, at han er overmaade hæsliig, halter paa den ene Fod, skeer med det ene Die —

Charlotte.

Fy!

Wilhelm.

Endnu engang Charlotte, slaae til. Er Fæters Formue et Lustkastel, som jeg vil indestaae for, saa er der intet andet tilbage for os, end at gjøre Mama og Papa Selskab i at tigge.

Charlotte. —

Men Kansellieraaden —

Wilhelm.

Jeg vil i Dieblisset gaae til ham, og søge at udforske ham; Du skal snart blive vis paa din Kury. (gaaer)

Andet Dytrin.

Charlotte.

Sophie skulde staae ham bedre an end jeg? Det troer jeg aldrig — thi, uden Forsængelighed, er jeg ti gange smukkere end hun, og altid vel klædt. Hei, Sophie, Sophie! Jeg vil dog engang betragte hende nøie, om man vel kan forlibe sig i hende. (tager en Sløise af Armen)

Tredie Dytrin.

Sophie. Charlotte.

Sophie.

Hvad vil Du, Syster?

Charlotte.

Der, fæst mig den Sløise.

Sophie.

Det kan Du jo selv; jeg har at forrette i Kjøkkenet.

Charlotte.

Skal jeg kalde paa Mama?

Sophie.

Sophie.

Nei, nei, kom hid. (sæster Eloisen) Kan jeg nu gaae?

Charlotte.

Ja, jeg tillader Dig det.

Sophie.

Charlotte, hvørdan kan du beegne mig saaledes? Er jeg ikke din Søster?

Charlotte.

Det er en af dine gamle Viser! Gaae kun, gaae!
(Sophie vil gaae)

Fjerde Optrin.

Kansellieraad Maldorff. Sophie.

Charlotte.

Maldorff.

Forlad mig, jeg gaaer saa lige til.

Charlotte.

Tienerinde, Hr. Kansellieraad!

Maldorff

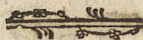
(uden at agte paa Charlotte, til Sophie).
De gaaer, da jeg kommer?

Sophie.

Forlad — huuslige Forretninger —

Charlotte.

Lad hende gaae, Hr. Kansellieraad, hun har at forrette i Kioffenet.

Maldorff (til Sophie).

De forener alle Deres Riens Fuldkom-
menheder.

Sophie.

Gjør mig ikke undseelig —

Charlotte.

Gaae kun, at Maden ikke fordærves, Mama
er saa ikke fornøiet med dit Kofferie.

Sophie.

Tillad —

Maldorff

(sagte til Sophie).

Jeg føler Deres Tilstand. (høit) Hav den
Gudhed at lade mig melde hos Deres Hr. Fader.
(Sophie gaær)

Femte Optrin.

Maldorff. Charlotte.

Charlotte.

Har De noget at tale med min Fader?

Maldorff

(kold og dog høflig).

Ja, Tomsrue!

Charlotte.

Formodentlig om en vigtig Sag?

Maldorff.

Ja, Tomsrue!

Charlotte.

Maae jeg ogsaa vide den?

Mal-

Maldorff.

Længe vil det ikke vare, inden De faaer den
at vide.

Charlotte.

Paa den Maade, tør jeg vel ikke engang
være tilstede?

Maldorff.

Det kommer an paa Deres Hr. Fader?

Charlotte.

Kan jeg staae Dem bie med min Forbøn,
saa har De at befale; jeg gielder meget hos min
Moder.

Maldorff.

De er alt for artig.

Charlotte (ved sig selv).

Han vil ikke bide paa.

Maldorff (ved sig selv).

Den næsvise Tingsst!

Charlotte.

Vi har faaet Brev i Dag fra vor Fætter i
Lissabon —

Maldorff.

Saa?

Charlotte.

Han vil sende mig en Indiansk Dronnings
Dragt — af bare Fjer, meget rigt besat med Per-
ler og Diamanter.

Maldorff.

Jeg gratulerer.

Char:

Charlotte.

Han har ogsaa indelig ladet sig forstaae med, at jeg kan vente mig en overmaade stor Brudegave.

Maldorff.

Jeg gratulerer.

Charlotte (ved sig selv).

Næsten troer jeg det selv, at han ikke elsker mig.

Maldorff (ved sig selv).

Endnu gaaer hun ikke.

Charlotte.

Hvad synes De om det Baand?

(viser ham en Sløise)

Maldorff.

Meget vel.

Charlotte.

Man har Utløst af samme Couleur.

Maldorff.

Det fornsier mig!

Charlotte.

Mama mener, det vilde klæde meget smukt til Brudeklædning.

Maldorff.

Meget smukt.

Charlotte.

Jeg maatte lee, at Mama tænker paa Brudeklædning, førend nogen Brudgom har meldt sig!

Maldorff.

Det er ogsaa meget latterligt!

Char-

Charlotte.

Ordsproget siger vel, hvad man ikke venter,
kommer snarest.

Maldorff.

Ja, saa siger det.

Charlotte.

Man fortæller dog mange naragtige Ting.

Maldorff.

Det kan jeg bevidne.

Charlotte.

Man siger ogsaa om Dem, at De gaaer i
Frieriske —

Maldorff.

Forlad mig, jeg gaaer i mine egne.

Charlotte.

Ha, ha, ha! forstaaer De ikke det? Det
vil sige, De skal givtes.

Maldorff.

Ja saa!

Charlotte.

Er det da sandt?

Maldorff.

Det veed jeg ikke.

Charlotte.

De skiemter! hvem skulde da vide det?

Maldorff.

Jeg vil givtes, men om jeg bliver, det kom-
mer an paa Gienstanden for min Tilbeielighed.

Char

Charlotte.

Jeg skulde ikke troe, at hun vilde giøre In-
vendinger.

Maldorff.

Mener De?

Charlotte.

De maae kun ikke giøre saa mange Omsvøb,
for saadant noget er fortredeeligt.

Maldorff.

Jeg skal følge Deres Raad.

Charlotte (ved sig selv).

Jeg kan ikke blive klog paa ham; enten vil
han foraarsage mig en uformodentlig Glæde,
eller Wilhelm har Ret. (hoit) Har De seet min
Broder?

Maldorff.

Nei. (ved sig selv) Vilde dog kun Forældrene
komme lidt snart!

Siette Optrin.

Hr. og Madam Albert. De Forrige.

Albert.

Velkommen, Hr. Kansellieraad!

Mad. Albert.

Skyldigste Tienerinde!

Maldorff.

Forlad mig, om jeg forstyrrer Dem i Deres
Forretninger.

Mad.

Mad. Albert.

Slet og aldeles ikke.

Albert.

Jeg har, desværre! ingen Forretninger.

Charlotte.

Han har en meget vigtig Sag at tale med Dem om.

Albert.

Saa lad os være allene, Charlotte.

Mad. Albert.

Hvorfor det? Det kan jo være, at Sagen interesserer hende.

Maldorff.

At jeg søgte den Ære af Deres Omgang, havde sine Hensigter; jeg er kommen, at bekiendtgjøre Dem disse Hensigter.

Mad. Albert.

De vil vist være os behagelige.

Maldorff.

Det ønsker jeg! Jeg veed ikke, om De, medens vi har havt Omgang sammen, har givet sig den Umage, at prøve min moralske Karakter, i det ringeste har jeg ikke forsenit nogen Leilighed, at vise mig for Dem, som jeg er.

Albert.

Som en retskaffen Mand.

Maldorff.

Saaledes som jeg ønskede at prøves, har jeg prøvet et Fruentimmer, som jeg vilde dele For-

Formue og Liv med. — Jeg er ganske tilforladelig overbevist, at hun kan gjøre mig lykkelig — og udbeder mig til Aone — Deres Sophie.

Mad. Albert
(meget forundret).

Sophie?

Charlotte
(i det hun gaaer).

Vel bekomme Maaltidet, Hr. Kansellieraad!
(ved sig selv) Jeg tager Baronen. (gaaer)

Syvende Optrin.

Maldorff. Hr. Albert. Mad. Albert.

Mad. Albert.

Sophie sagde De? Sophie?

Maldorff.

Ja, Madam!

Mad. Albert.

Deres Begiering sætter mig i Forundring! Hr. Kansellieraad! og jeg begriber ikke — jeg troede ganske vist, De vilde lade Charlottes Fortrin vedersfares Ret.

Maldorff.

Hvem er Herre over sin Tilbøielighed? — Jeg har kun Dine for Sophie. En from, uskyldig, fornuftig og ikke riig Pige var mit Hjertes Dnske.

Mad. Albert.

Hm! der er endnu fattigere Piger, end hun.

Ma la

Maldorff.

Madam, havde De nie kiendt min Tænte-
maade, De vilde ofte have spart Dem den Forle-
genhed, at ville synes rigere, end De er. Deres
Formues Forsald er mig fuldkommen bekiendt.

Mad. Albert

(i en merkelig Forvirring).

Jeg — vil ikke dølge det — at vore Omstæn-
digheder for nærværende Tid er lidt derangerede —
men vi har en Fætter i Lissabon —

Maldorff.

Jeg ønsker af mit Hierte, at han maatte
svare til Deres Haab; men da han ikke har giort
noget for Dem endnu, saa tvivler jeg, at det no-
gen Tid skeer — Jeg ønsker mig kun Sophie —
og jeg forsikkrer Dem, jeg havde ikke begiært hende,
hadde hun havt Midler — lad det være Grille
— men jeg vilde gjerne giøre min Kones Lykke.
Taknemmelighed forstærker Kiærligheden.

Mad. Albert.

Hvorfor kan Charlotte ikke tilfredsstille den-
ne Grille?

Maldorff.

Fordi jeg ikke elsker hende. — Overlæg mit
Forslag, og lad mig saa vide Deres Beslutning.
Har De Grunde til at afvise mig, eller at fore-
trække den ene Datter for den anden, saa vil jeg
finde mig deri. Jeg er en Mand af stille Lidens-
skaber; min Agt (til Albert) for Dem vil derfor
ikke forandre sig. (til Madam Albert) Nu overveie

D

De,

De, om Partiskhed for et Barn kan bevæge Dem til at forkaste en Svigersøn, der er villig til at dele sin Formue med sine Svigerforældre.

(gaaer)

Ottende Optrin.

Hr. og Madam Albert.

Albert.

Og Du kan endnu blive ved at betænke Dig i vore Omstændigheder?

Mad. Albert.

At den Koffepige skal have Fortrinet!

Albert.

Kone! Du veed, hvor dybt Du saarer mig dermed.

Mad. Albert.

Man maae blive rasende! — saadant et Partie! — O, jeg veed hvorfra alt det kommer — i fremmede Folks Nærvarrelse saa bliver din lille Datter opløstet til Skjerne, og løiet hende tusende fortreffelige Egenskaber paa — desuden hendes indsmigrende kokette Væsen —

Albert.

Hun koket? — Jeg tvivler endog, at hun har Tilbøielighed for ham.

Mad. Albert.

Man skulde vel oven i Kjøbet spørge hende ad, om hun vil eller ikke.

Niende

Niende Optrin.

Wilhelm. Charlotte. De Forrige.

Charlotte.

Mama, et Brev fra Fætter i Lissabon.

Wilhelm.

Sidotti har sendt det. Der, Mama.

Mad. Albert.

Det et rigtig nok hans Haand! Himlen
give, at det indeholdt noget godt. (brækker det, og
læser det over, falder derpaa som sandselsløs om paa en
Stoel) Ach, vi ere forlorne! ruinerede!

Albert.

Kom til Dig selv, kære Kone! kom til
Dig selv!

Wilhelm

(tager Brevet, som hun lod falde).

Nu, hvad skriver han da? (læser) "Dyrebæ-
reste Fætter! — Jeg er det ulykkeligste Men-
neske! Lige for mine Dine gik mit Skib med
min hele Formue til Grunde i Lissabons Havn
— og jeg er en Staader. Jeg har intet andet
Tilflugtssted, end at kaste mig i Deres Arme"
— Ja, der vil Du hvile sødt — "og anraabe
Dem om Deres Medlidenhed, Deres Understøt-
telse. — Med det første Skib reiser jeg af." —
Om jeg maae raade ham, Hr. Fætter, saa bliv
hvor han er.

Albert.

Arme, ulykkelige Mand!

D 2

Mad.

Mad. Albert.

O, den Streg slaaer mig til Jorden — bringer mig til Fortviølelse. Giv mig Brevet.

(hun læser det endnu engang sagte)

Wilhelm

(sagte til Charlotte).

Tager Du endnu i Betænkning at ægte Baronen?

Charlotte (sagte).

Nei, Broder! jeg havde allerede besluttet det for den dumme Kansellieraads Skyld.

Wilhelm (sagte).

Kom op paa dit Kammer, for at aftale alting. (høit) Giv Dem tilfreds Mama, og lad Kansellieraaden faae Sophie. (gaaer)

Charlotte.

Ja, Mama, gjør hun det, jeg giver mit Samtykke. (gaaer)

Stiende Optrin.

Hr. og Madam Albert.

Mad. Albert.

Det er et forfærdeligt Slag! — alt mit Haab paa engang tilintetgjort — Ja, nu maae jeg vel lade den Nar faae hende.

Albert.

Og jeg, bedste Kone, vil blive virksom, vil bestorme alle mine Venner, at hielpe mig til en liden Tjeneste, eller til at begynde en Handel, der —

Mad.

Mad. Albert.

Ja, kom mig med saadan en lumpen Handel, eller Skrivertieneste, at hele Byen kan pege Fingre af os — Jeg skal nok tænke paa andre Midler. For det første hjælper Kansellieraaden os, siden vil jeg see mig om, efter en god Mand til min Charlotte — Kun maae vor Fætters Ulykke paa det omhyggeligste følges. Hei, Sophie, Sophie — Det halve af sin Forraue tilbyder Kansellieraaden os — jeg vil altsaa strax tage ham paa sit Ord.

Ellevte Optrin.

Sophie. De Forrige.

Sophie.

Hvad befaler De?

Mad. Albert.

Du skal givtes.

(Sophie bliver meget forskrækket).

Mad. Albert.

Kansellieraaden har begiert Dig, og vi har givet vor Samtykke.

Sophie.

Kiereste Mama! —

Mad. Albert.

Nu, hvad er det?

Sophie.

Hvorfor skal ikke min Søster?

Mad. Albert.

Fordi den Nar vil have Dig.

Sophie.

Lad mig blive hos Dem — jeg har ingen Lust til at give mig.

Mad. Albert.

Gjør ingen Omstændigheder, Løs, Du skal, og dermed er det nok.

Sophie.

Skal jeg da endelig blive uhykkelig?

Mad. Albert.

Uhykkelig? Du Nar! — Kort, Du maae tage ham. Vi har intet meer. Vor Fætter i Lisabon har mistet sin Formue, han var vor eneste og sidste Haab. Kansellieraaden tilbyder sig at dele sin Formue med os. Det er mine Grunde. Gaaer Giwtermaalet overstyr for din Skyld, saa jaer jeg Dig af Huset, og erkjender Dig ikke mere for min Mands Datter — meer har jeg ei at sige, og nu (til Albert) spørg Du din lille Datter, om hun vil beqvenne sig til at redde sin Fader fra Bettelstaven. (gaaer)

Tolvte Optrin.

Albert og Sophie.

Albert.

Sophie! Du seer hvordan Sagerne staaer — Du har hørt din Moder.

Sophie.

Sophie.

Ach!

Albert.

Har Du Modbydelighed for Kansellieraaden?

Sophie.

Min Fader —

Albert.

Din Families Skiebne er i dine Hænder —
Du kan give os Brød.

Sophie.

O, at De sagde sandt; at jeg kunde!

Albert.

Kan Du ikke? — Du vil ikke. Tag den
Mand, og vi ere hiulpsne.

Sophie.

Hvor længe?

Albert.

Jeg veed, hvad Du vil sige — spar dine
Bebredelser! Vist nok har min Svaghed giort
os til Betlere — men jeg er bleven klogere, og
vil fra nu af være Mand og Fader, naar Du vil
være mit Barn, min Datter.

Sophie.

Gud i Himlen!

Albert.

Sophie! din Fader beder Dig om Brød.

Sophie.

De saarer mit Hierte! — jeg kan ikke ægte
ham.

D 4

Albert.

Albert.

Got! — (gaaer frem og tilbage — efter en Pause)
fordi han ikke staaer Dig an?

Sophie.

Hvillen foragtelig Skabning var jeg — naar
det kunde afholde mig fra, at redde min Fader.

Albert.

Hvad for Aarsager kunde Du ellers have?

Sophie.

O min Fader — jeg frygter for at bedrøve
Dem grusomt —

Albert.

Sophie! — skulde Du være skyldig i noget?

Sophie.

Ach!

Albert.

Skyldig i noget —

(Sophie kaster sig for hans Fødder).

Albert.

Staae op, din Moder kunde komme.

Sophie.

Forladelse, min Fader!

Albert.

Har Du givet dit gode Navn til Priis for
Skiendsel? — saa forlanger jeg intet Brød af dig.

Sophie.

Nei, min Fader, nei! Kun mod Dem har
jeg forseet mig. Jeg er lovlig givt.

Albert.

Albert.

Uden mit Vidende? — Er jeg da en Tyran?
— Min Gud! naar den bedste Fader oplever saadant, hvad kan da den strenge, haarde Fader vente? — Hvad heder din Mand? hvor er han? hvem er det?

Sophie.

Den Franske Oberst, som i sidste Krig —

Albert.

Hvad? — med ham?

Sophie

(i den yderste Grad af Smerte).

O Moder, Moder! —

Albert.

Ket saa! giv din Moder Skyld for din Forbrydelse.

Sophie.

Hun nødte ham selv i vort Huus; hun til-
lod ham altid fri Udgang til os, for at givte hant
med Charlotte. Han lod hende blive i Troen,
stillede sig kiertlig an imod min Syster, og —
elskede mig.

Albert.

Hvorfor dulgte man det for mig?

Sophie.

Bilde min Moder ikke endelig forsørge Char-
lotte først.

Albert.

Got! — men hvorfor har Du ikke allerførst
fortroet Dig til mig — til mig?

D 5

Sophie.

Sophie.

Fordi — Gud! —

Albert.

Jeg forstaaer — (bittert) fordi jeg stod under Vidtsken.

Sophie.

Vi bleve hemmelig viede af en Feldtpraest. Strax derefter seirede vores Armee, og han maatte følge sine Tropper. Ah, siden den Tid har jeg ikke hørt noget fra ham.

Albert.

Om han lever endnu — o, saa gid Gud ndmngge ham, som han har ndmngget mig.

Sophie.

Barmhiertige Gud! Skal ogsaa jeg forarsage Dem Græmmelse?

Albert.

O, Du har senderrevet mit Hierte! dog tilgiver jeg Dig!

Sophie.

Bedste Fader!

Albert.

Svage Fader! — Kan Du bevise, at dit Egtteskab er gyldigt?

Sophie.

Fuldkommen. Med Praestens Attest — med levende Vidner.

Albert.

Hvem ere de?

Sophie.

Sophie.

Vore Naboer, den fattige Væver og hans Kone.

Albert.

Dem? Utaknemmelige Folk! Er det Lønnen for mine Belgierninger, at I hjalp til at styrte mit Barn i Fordærvelse?

Sophie.

Ogsaa Forladelse for dem, min Fader!

Albert.

Hvor slet behandles jeg ikke fra alle Kanter, (Pause) Din Mand maae være død.

Sophie.

Gud veed det.

Albert.

Han er død — saa grusom kan ingen Mand være, at forlade en Pige, som han elskede, som han lovligen ægtede, som han for Guds Ansigt spoor at blive ved —

Sophie.

Ach, Ondskab er fremmed for Dem.

Albert.

Nei, nei, efterhaanden lærer jeg at kiende den; men i saa høi en Grad kan jeg ikke tænke mig den. — Endnu i Dag skriver jeg — og bliver vi da overbeviste om hans Død — saa er der jo intet, min kiere Sophie, som hindrer Dig fra at ægte Kanselleraaden, og at redde dine Forældre fra Undergang.

Sophie.

Sophie.

Skal han da vide —

Albert.

Hvorfor ikke? Du er Enke, kan det forandre hans Tilbøielighed.

Sophie.

O, De veed endnu ikke alt!

Albert.

Nu?

Sophie.

Vil denne Mand ogsaa være mit Barns Fader?

Albert (heftig).

Dit Barns? — Du har et Barn? og Du dølger ogsaa det for mig? — Hvorledes? hvormed har Du opholdt det? — hvorledes har Du ernæret, flædt, opdraget dette Barn? hvor er det? jeg vil see det.

Sophie.

Ach, hvor ofte vilde mit Hierte briste af Beemodighed, naar det hang sig om Deres Hals, naar De trykkede det til Deres Hierte — endnu i Dag —

Albert.

Hvorledes? Tiggerdrengen — Barnet, som jeg troede var Bøverens —

Sophie.

Er mit Barn, er Deres Blod!

Albert

Albert

(stoder hende fra sig).

Bort fra mig, unaturlige, grusomme Skabning; Du kunde see dit Barn vansinægte, lide Med, uden at fortroe Dig til mig? Er Du Moder, har Du moderlig Følelse? Hvor ofte rev det ulykkelige Kreatur et Stykke Brød af min Haand — hvor ofte misundte det Hunden sin Føde — og Du kunde tie, kunde saa aldeles fornægte Menneffeligheden? — det tilgiver jeg Dig aldrig — aldrig — bort, fra mine Dine og af mit Hierte; Du forandrer min Natur — min Saagmodighed til Raserie — min Velvillighed til Mennefskehad — at hade sit eget Barn?

Sophie.

Hade? o min Fader! jeg elsker det saa høit, at jeg frygtede, Gud maatte fortørnes over min heftige Kierlighed.

Albert.

Snak! — Gierningen taler imod Dig — Gud, Gud! — maae jeg opleve saadant af mit kiereste Barn?

Sophie.

Hør mig, min Fader! hør mig! D, at min Retfærdiggjørelse ikke maatte bedrove Dem endnu mere.

Albert.

Du kan retfærdiggjøre Dig? Du?

Sophie.

Sophie.

Hvad er jeg her i Huset? Deres Barn? har jeg nogentid fundet Moder-, Broder- eller Systerkierlighed imod mig? er jeg ikke en Tienestepige, som man af Medlidenhed giver nødvendig Underholdning og Huuslye? Hvad en Tienestepige kan gjøre for sit Barn, har jeg gjort; jeg har underholdt det hidindtil med mine Hænders Arbeide i søvnløse Nætter. Hvorl des kunde jeg forsørge det anstændigere? eller skulde jeg opdage en Hemmelighed, som De — Gud! at jeg maae sige det — alt for svage Fader, i samme Dieblis igien havde aabenbaret for min Stedmoder, og gjort mig og mit Barn dobbelt ulykkelige.

Albert

(ude af sig selv).

Sandt! sandt! forbandet være mit Svag-
hed! forbandet mit quindagtige Hierte, det har
gjort mig og mine elendige.

Sophie.

O Forladelse, min Fader, for —

Albert.

Kone! spot ikke — hvem behøver Forladelse,
uden jeg! (han kaster sig for hendes Fodder) forlad
— tilgiv —

Sophie.

Fat Dem! for Guds Skyld, kom til Dem
selv.

(Albert springer op, gaaer heftig omkring, vrider sine
Hænder, kysker derpaa Sophie, og vil gaae).

Sophie

Sophie

(holder ham tilbage).

Hvorhen? — Jeg slipper Dem ikke i denne
Hæftighed —

Albert.

Dit Barn vil jeg hente; vil ernære det med
mit Blod, naar anden Underholdning mangler
mig. (gaaer bort i fuld Affekt)

Sophie

(iler efter ham).

Min Fader! for Guds Barmhiertigheds
Skyld —

Ende paa anden Handling.

Tredie

Tredie Handling.

Første Optrin.

Sophie.

Han kommer endnu ikke! — Gud! i hvilken Angst er jeg — jeg skielver for ham, som for mig selv — hvad vil der blive af mig, naar min Moder faaer det at vide, jeg er forloren — O, hvor smertelig maae jeg bøde for en eneste Feil! og maaskee er alt, hvad jeg hidindtil har udstaaet, endnu den mindste Deel af de Lidelser, der forestaaer mig.

Andet Optrin.

Sivers. Sophie.

Sivers.

Hvor er Deres Fader, Jomfrue?

Sophie.

Kom, bedste Sivers, raad mig, hielp mig.

Sivers.

De forskrækker mig. Hvad fattes Dem?

Sophie.

Min Fader trængde haart ind paa mig, at jeg skulde give Kansellieraaden min Haand —

Sivers.

Sivers.

Hvorledes?

Sophie.

Mit Hierte kunde ikke imodstaae hans Om-
hed, og jeg aabenbarede ham mit Givtermaal.

Sivers.

For tidlig! for tidlig!

Sophie.

Alt min Faders Haab er tabt, vor Fætter i
Lissabon har mistet sin Formue —

Sivers.

Hvorledes? — det gjør mig ont; men kun
for Deres Skyld — Vel Deres Fader, at alt
Haab er ude for ham — Kunde Millioner give
ham en bedre Kone og bedre Børn? — udsette
det Samvittighedsnag, at de ved ham ere for-
sømte? — Armod og Fare for offentlig Beskæm-
melse, det maae gjøre ham til Mand, lære ham
Virksomhed og Arbeidsomhed.

Sophie.

Sivers, hvilket Sprog! Er det Deres
Raad og Trøst?

Sivers.

Forlad mig, Tomfrue! jeg glemte, at jeg talte
om Deres Fader, endskiønt jeg talte Sandhed.

Sophie.

Min Stedmoder driver stærkt paa dette
Givtermaal, da Kansellieraaden vil dele sin For-
mue med os.

E

Sivers.

Sivers.

Og hvad vil De giøre?

Sophie.

Hvad kan jeg? — om min Mand, den For-
ræder, lever endnu —

Sivers.

Men ifald han var død — hvad vilde De da?

Sophie.

Redde min Fader — og blive ulykkelig; thi
elske den Mand, det kan jeg ikke, jeg kiender
hans Grundfætninger, hans Luner. En Slav-
inde vil han have, ingen Kone — O Sivers!
havde De seet min Fader — nei, aldrig foregik
saa pludselig en Forandring i et Menneskes Siel.

Sivers.

Desto bedre.

Sophie.

Den rasende Smerte, at jeg hidindtil havde
dulgt for ham, jeg havde et Barn, at han ved
sin Svaghed havde giort os ulykkelige — O, at
han kun ikke faaer at vide, at jeg har betroet
Dem denne Hemmelighed — han vilde aldrig til-
give mig.

Sivers.

Vær kun ikke bange. Hvor er han?

Sophie.

Oh! han henter mit Barn.

Sivers.

Er Deres Sødsfende hjemme?

Sophie.

Sophie.

Nei.

Sivers (ved sig selv).

Ha! saa maae jeg — (høit) Tomsfrue, adskillige Omstændigheder nøder mig til, at aabne Dem mit Hierte tidligere, end jeg vilde. Jeg er overbevist om, at De aldrig ved noget Ord eller Blik har kundet merke det. Destomere vil De undre sig, naar jeg aabenbarer Dem, at jeg elsker Dem af mit ganske Hierte.

Sophie (bestyrtset).

De?

Sivers.

Det var derfor, jeg gjorde mig Umage, at udgrunde Aarsagen til Deres Kummer, deraf kom den List, hvorved jeg afløkkede Dem denne Hemmelighed, Deeltagelse i Deres Skiebne blev til den æmneste Kierlighed — O, hvorfor er jeg fattig — hvorfor kan jeg ikke gjøre Dem saa lykkelig, som jeg ønskede; men, desværre! det kan 400 Rd. aarlig Indkomst ikke gjøre!

Sophie.

Ach, til at leve fornøiet behøver man ingen Rigdom.

Sivers.

Tør jeg udlægge det til min Fordeel? — Siig mig, kiereste Sophie! uden Forstillelse Deres Tanker! — Er jeg Dem ligegyldig, eller tør jeg haabe —

Sophie.

De er den retskafneste Mand, jeg kiender —

Sivers.

Ikke enhver Retskaffen bliver elsket.

Sophie.

De er en lykkeligere Pige vord — og, om jeg var frie —

Sivers.

De er frie. Det er den gode Tidende, jeg forberedte Dem til i Dag. Her har De de guldigste Beviser for Deres Mands Død. (giver hende en Pakke med fire Breve) Han døde for halvandet Aar siden, og den Ondskabsfulde har hverken fortalt sit Sivtermaal for Slægt eller Venner.

Sophie.

Ulykkelige Tidende!

Sivers (forsærdet).

Ulykkelig? hvi saa?

Sophie.

Ah!

Sivers.

Tor jeg haabe — naar —

Sophie.

Sivers — Sivers — Nei.

Sivers.

Nei?

Sophie.

— — — — —
— — — — —
— — — — —

S o p h i e.

Dette Dødsfald lænker mig uopløselig, og
alleneste til min Fader — De er fattig — jeg
maa frelse min Fader —

(rørter sine Dine, og vil gaae).

S i v e r s.

Endnu et Ord — Hvor meget denne barn-
lige Omhed forsøger min Vrefrygt og Kierlighed,
formaaer jeg ikke at udtrykke — Ah, jeg seer,
desværre! at Mennesket kun ved haarde Prøver
kan naae saa høi en Grad af Fortræffelighed —
jeg maae gaae. Tilstaae mig kun denne eneste
Bøn, ikke for hastig i Henseende til Kansellieraa-
den, ikke for hastig — Farvel. (gaaer)

Tredie Optrin.

S o p h i e.

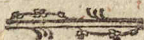
Torde jeg følge mit Hierte, Sivers! aldrig
skulde nogen anden, end Du — Nei, jeg maae
opofre mig for min arme Fader; mit hemmelige
Givtermaal uden mine Forældres Billie og Velsig-
nelse fortiener Straf; hvad jeg hidindtil har lidt,
har ikke udsløttet min Forbrydelse — mit Barn var
min Trøst, og denne Trøst var jeg ikke værd.

Fjerde Optrin.

Albert (uden Spænder i Skoene med Fris og
en Matrosdragt paa Armen). S o p h i e.

S o p h i e.

Min Fader —

Albert.

Der, tag og vask Barnet, og klæd ham paa.

Fritz.

Klæde paa — pynte den lille Fritz! Klæde paa!

Sophie.

Bedste, fortreffeligste Fader — Men hvad vil min Stedmoder sige? —

Albert.

Sørg kun ikke for det. —

Sophie.

Skal hun vide, at Fritz —

Albert.

Nei!

Sophie.

Deres Sind er endnu stedse i saa heftig Bevægelse —

Albert.

Vist ikke, jeg er kold — kold som Graven — Nu, Sophie, kan jeg forsikre Kansellieraadnen om dit Samtykke?

Sophie.

Ja, min Fader.

Albert.

Saa vil jeg skrive endnu i Dag — men til hvem adresserer jeg mig?

Sophie.

Han er død, min Fader; for halvandet Aar siden død. (giver ham Pакken) Her ere de uimodsigeligste Beviser.

Albert.

Albert.

Er det mueligt! — o, mit Hierte føler Glæde
 igien. (giennemseer Papirerne) Men hvem skaffede
 Dig dem?

Sophie

(forvirret og raadvild).

Sivers!

Albert.

Sivers? — Han var altsaa din Fortrolige?
 ham aabnede Du dit Hierte, og — dog, jeg kan
 jo ikke knurre derfor —

Sophie.

Han veed ikke, hvad Andeel jeg tager i Sa-
 gen. Jeg handlede i en Venindes Navn.

Albert.

Hvilken Veninde?

Sophie.

Hendes Navn er — opdigtet —

Albert

(ryster paa Hovedet, og vender sig hastig til Fritz).
 Hvad gjør Du Fritz?

Fritz

(der imidlertid har leget med sine Klæder).
 Pynte Fritz; klæde paa!

Sophie.

Gud, der kommer Mama!

Femte Optrin.

Madam Albert. De Forrige.

Mad. Albert.

Hvad er det? Er den Tiggerunge alt der igien?

Albert

(Der har forud seet dette Optrin).

Hm! (til Sophie) Tag og klæd Barnet paa.

(Sophie tager Barnet paa Armen).

Fritz.

Pynte Friis! Adieu! Adieu!

(Sophie gaaer med Friis)

Siette Optrin.

Hr. og Madam Albert.

Mad. Albert.

Hvad skal det betyde? tael!

Albert.

Jeg vil træde det Barn i Faders Sted.

Mad. Albert.

Er Du fra Forstanden? — træd først dine egne Børn i Faders Sted — Skaf mig den Dreng af Huset, siger jeg —

Albert.

Nei, han bliver hos mig.

Mad.

Mad. Albert.

Hvad stikker derunder? (betragter ham) Hvor har Du gjort af dine Gølvspender?

Albert.

Sophie vil tage Kansellieraaden —

Mad. Albert.

Saa sandt som jeg lever! har Du solgt Spenderne, for at klæde Drengen op.

Albert.

Jeg har bestilt ham herhen, og vil fortælle ham hendes Beslutning.

Mad. Albert.

Albert! hvor Du kommer mig underlig for! — Du taler ligesaa forvildet, som Du seer ud —

Albert.

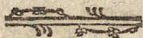
Derfor beder jeg Dig, forvild mig endnu ikke mere, og lad mig handle med Barnet, som jeg vil. — Han skal ikke være Dig i Veien — skal ikke tage noget fra dine Børn.

Mad. Albert.

Jeg forskrækkes! — hvorfor tager Du dig saa meget af det Barn?

Albert.

Fordi — fordi jeg elsker det.

Syvende Dptrin.

En Kiøbmandskarl. De Forrige.

Kiøbmandskarlen.

Mademoiselle Dupuis lader Dem formelde sin Kompliment, og for sidste gang bede om sine Penge.

Mad. Albert.

Min Søn er allerede gaaet hen med dem.

Kiøbmandskarlen.

De behager at skiemte.

Mad. Albert.

Med Folk af hans Lige skiemter jeg aldrig. Maaskee er min Søn bleven opholdt af nogle gode Venner; men han bringer dem vist endnu i denne Time.

Kiøbmandskarlen.

Det er igien Udflugter Madam! Jeg har Ordre, om De ikke strax paa Stedet betaler, at vende mig til Dyrigheden med Berelen.

Mad. Albert

Vend sig til Fanden, og pak sig.

Kiøbmandskarlen.

Allt nok, Madam! jeg skal sende Dem en Rottensberient paa Halsen, der skal gaae i Fandens Sted.

(gaaer)

Ottende

—————
 Ottende Optrin.

Hr. og Madam Albert.

Mad. Albert.

Flegel!

Albert.

Er den Karl fra Modehandlerinden?

Mad. Albert.

Ja.

Albert.

Hvor meget er der at betale?

Mad. Albert.

500 Rd., som jeg sagde Dig i Morges:

Albert.

Har jeg ogsaa underskrevet Bexelen?

Mad. Albert.

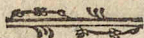
Ja vist!

Albert.

Hm! hm!

Mad. Albert.

Du maae ikke tænke, at det er en ny Regning. — Den er over Aar og Dag gammel; der var ogsaa en Gulddaase deriblandt, som jeg igien maatte sælge — Jeg vil dog i al Fald gaae til Dupuis — hun er gal nok, at sende mig en Ret-
 tensbetient paa Hassen; Wilhelm er vist paa Kafsehuset, at løse Uhret ind; han har ogsaa nogle andre Smaating at betale for mig. — Skulde Kansellieraaden imidlertid komme, saa vær saa
 god

god at holde ham op — thi jeg vil afgjøre Kondi-
tionerne med ham. (gaaer)

Tiende Optrin.

Hr. Albert.

Gaae, Følesløse! Sløret er faldet — Gud!
giv mig kun nødtørstig Underholdning, og —

Tiende Optrin.

Sophie. Hr. Albert.

Sophie (sørgmodig).

Kansellieraaden er der. Da De vilde tale
med ham allene, har han imidlertid opholdt sig
hos mig.

Albert

(paa engang meget urolig).

Got — got — ja, lad ham komme. Er
— Friks paaklædt?

Sophie.

Ja.

Albert.

Got — got — og Du har intet imod ham?
— Lager Du ham ikke af Medlidenhed med dine
Forældre?

Sophie.

Nei — af Tilbæielighed.

Albert.

Albert.

Got! — thi ved den Almægtige! Kun for
din og dit Barns Skyld ønsker jeg dette Givter-
maal — lad ham komme — (Sophie gaaer)

(Albert gaaer nogle gange urolig frem og tilbage
— derpaa sætter han Stole frem).

Ellevte Optrin.

Kansellieraad Maldorff. Hr. Albert.

Maldorff.

De har ladet mig kalde?

Albert.

Sæt Dem, Hr. Kansellieraad — Forlad,
at vi ikke strax tog imod den Ære af Deres Til-
bud. Først maatte vi være visse paa vor Datters
Tilbøielighed; i saadan Sag maae Forældre ikke
handle despotisk.

Maldorff.

Hun opfylder altsaa mit Ønske?

Albert.

Ja! og vi give med Glæde vort Samtykke.

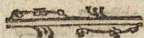
Maldorff.

Saa er jeg lykkelig! Jeg takker Dem hjer-
telig! og forsikkrer Dem en aarlig Understøttelse
af 1000 Rdlr.!

Albert.

Meget — meget ædelmodigt — Jeg har des-
værre sat mig i den sørgelige Nødvendighed, paa
en vis Maade at sælge mit Barn.

M a l

Maldorff.

Et haardt Udtryk! Jeg bliver Deres Søn,
og det er en Sønns Pligt at sørge for sine Forældre.
Lad os uden Tidsspilde bringe Sagen i
Rigtighed. (han vil gaae)

Albert.

Bie! — jeg maae endnu udbede mig mere
af Deres Edelmødighed. Kan De overtale Dem
til, at blive baade Mand — og Fader?

Maldorff (forundret).

Fader?

Albert.

Min Sophie er Enke, og har et Barn?

Maldorff.

Et Barn?

Albert.

Et vakkert, elskværdigt Barn, der ikke for-
tiente et Skarn til Fader. Adskillige Omstændig-
heder nødte den arme Pige til, at giøre sig hem-
melig, uden vort Vidende. Af disse Døds Atte-
ster kan De see, hvem hendes Mand var, og naar
han døde. Jeg vil hente Barnet. (gaaer)

Tolvte Optrin.

(Maldorff giennemseer Papirerne med Forundring,
efter nogen Tid kommer Albert ind med Fritz).

Albert.

Kom, min Dreng! forskaf Dig en Faders
vær din egen Talsmand.

Fritz.

Fritz.

See paa mig! Fritz er bleven meget smuk.

Albert.

Hvorledes skal jeg udlægge Deres Taushed?

Maldorff.

At jeg for den usformodentlige Efterretning neppe kan komme til mig selv igien. (giver ham Papirerne tilbage) Er der da ingen Uskyldighed meer i Verden?

Albert.

Hr. Kansellieraad! hun er en ærlig Enke; var lovlig giort!

Maldorff.

Jeg ønskede mig ikke nogen Enke, men en ung, fattig og uskyldig Pige. De veed, at jeg kaldte det selv en Grille, men hvilket Menneſke afſtaaer ſaa ligefrem fra en Svaghed? — Hr. Albert, De ſkulde ved en anden Forevending have sparet ſig en Tilſtaaelse, ſom hos mange kan blive Deres Families Vere ſkadelig, thi — tillad mig at ſige Dem det — Enkeſtand af den Art er altid underkaſtet Tvetydigheder. Min Taushed kan De være forſikkret om — men denne gang maae jeg give eſter for min Grille. Lev vel. (gaaer)

Trettende Optrin.

Hr. Albert. Fritz.

(Albert der imidlertid har ſtaaet ubewægelig, leer bittert).

Fritz.

Fritz.

Hvorfor snakker Du ikke med Fritz! Fritz er pynnet.

Albert

(seer medlidende paa ham).

Arme Dren!

Fiortende Optrin.

Sophie. Hr. Albert. Fritz.

Sophie

(kommer skielvende ind).

Er min Skiebne afgjort?

Albert (leer bittert).

Ja! han vil ikke have Dig. (Pause — giver hende Penge) Kjøb mig en A B C Bog, jeg vil lære Barnet at læse.

Sophie.

Kiereste Fader! i hvilken Forsatning er De?

Albert.

Vil Du lære at læse, Fritz?

Fritz.

Ja.

Albert.

Kunde jeg og lære Dig at blive viis, ha, ha, ha!

Sophie.

Min Gud, hvorfor afflog Kansellieraa- den mig?

Albert.

Albert.

Fordi Du er Enke, fordi Du har et Barn!

Femtende Optrin.

Madam Albert. De Forrige.

Mad. Albert

(har hørt de sidste Ord, er ude af sig selv).

Hvad? — Har et Barn? — Ha, foragtelige Kreatur! er det Marsagen, hvorfor Kansellieraa- den — jeg tænkte, jeg skulde have Skylden — Fort af mit Huus! Du Skamplæt for din Familie! fort, eller —

(vil isærd med hende).

Albert

(holder hende ved Armen).

Kone — Gaae, Sophie!

Fritz

(løber til Sophie).

Ikke slaae den lille Fritz, ikke slaae —

(Sophie gaaer bort med Børnet).

Sextende Optrin.

Hr. og Madam Albert.

Mad. Albert.

Slip mig! Hun skal paa Tinen ud af Hus- set — eller jeg raaber hendes skammelige Gier- ning offentlig ud.

§

Albert.

Albert

(Kaster hende heftig paa en Stoel).
Kone! —

Mad. Albert.

Gud! — Du forgriber Dig paa mig —

Albert.

Tak Gud, at jeg har endnu en svag Straale af Fornuft tilbage, ellers stødte jeg Dig en Kniv igiennem Hiertet.

Mad. Albert.

Gud i Himmelen! — hvad er det?

Albert.

See, hvortil Du har bragt mig — hvorvidt Du kunde bringe den sagtmodigste Mand. Tænk tilbage, Kone! hvad jeg har taalt i tyve Aar, hvorledes Du har belønnet mig for min uudsigelige Kierlighed; for at komme i Besiddelse af Dig, gav jeg mig ud for rigere — jeg bedrog Dig kun for Penge — men Du bedrog mig ved din Kierlighed for min Kiolighed — for mit gode Navn — og maaskee, for min Salighed!

Mad. Albert.

Albert! for din egen Skyld! kom dog til Dig selv —

Albert.

Uden hende, hvis Skiendsel Du, umenneskelige Kone, vil offentlig udraabe, var jeg maaskee

ikke ikke mere; hun og hendes Barn ere de eneste
Baand, der knytte mig til Livet —

Mad. Albert.

Kiereste Mand!

Albert.

Var hun brændemerket af Skiendsel, saa
var det din Skyld. Hvem førte den franske
Oberst i Huset, hvem gjorde ham Midlerne
lette til Forsførelse? hvem, vilde koble ham til
Charlotte?

Mad. Albert.

Fat Dig kun!

Albert.

Hun var givt — ærlig givt.

Mad. Albert.

Det vidste jeg jo ikke.

Albert.

Ach! kun min Betsignelse feilede hun!

Mad. Albert.

Kiere Albert!

Albert.

Baade Moder og Barn ere ærlige; kun Fa-
deren fortiener Helvede.

Mad. Albert.

Vær kun rolig! jeg skal ikke fornærme hende.
(ved sig selv) Gud! hvad er der foregaaet med
den Mand!

Syttende Optrin.
Sivers. De Forrige.

Albert

(da han seer Sivers).

Ogsaa mit Barns Fortrolighed har Du berøvet mig! Der, denne fremmede, uøedkommende Mand udøste hun sit Hierte for.

Sivers.

Kalder De mig derfor fremmed og uøedkommende, fordi jeg ikke hører til Familien? — Naar talede deeltagende Vennskab oprigtigere, end i Dag giennem min Mund.

Albert.

Erindre mig ikke derom — De har samlet gloende Kul paa mit Hoved.

Sivers.

Endnu er det Tid, at forebygge det Onde, der truede Dem. Stræber begge at opfylde de helligste Pligter, som paaligge Dem, og De vil lære at kiende Menneskenes fortrinligste Gode — Sindsrolighed —

Albert.

Sindsrolighed? — Den er for evig borte fra mig! — O min Friis! o min Sophie! — kunde jeg med mit Blod — kunde jeg kun —

Sivers.

Hvilket?

Albert.

Albert.

Forsørge eder, unddrage eder fra Forhæng-
nelse, fra Menneskenes Dadel og Foragt.

Sivers.

Foragt?

Albert.

Har han ikke paa det skammeligste foragtet
hende!

Sivers.

Hvem?

Albert.

Kansellieraaden. Det er dit Bælk, grusom-
me Kone, Du har gjort mig elendig, det maae
Gud forlade Dig — men min Sophie —

Sivers.

Albert! giv mig hende til Kone.

Albert.

Hvem? Sophie?

Sivers.

Ja. Er De tient med en Svigersøn, der
forener den største Hviagtelse med den søm-
meste Kierlighed for Deres Datter, der vil gjøre det
til sin eneste Forretning, at afdørre den lidende
Ufskyldigheds-Taarer, at aabne hendes Hierte igien
for Glæden, saa er jeg Manden.

Albert.

Sivers! retskafne Sivers! De er fattig.

Sivers.

Ikke tiggefærdig. Jeg har aarlig 400 Rd.,
og vis Haab om en Tieneste, der indbringer lige-
saa meget. Vi vil kunne leve borgerligt og ærligt.
Forlanger De Overflødighed — saa —

Albert.

Mand! som Gud sendte til min Trost —
Du har mit Samtykke, min Betsignelse! Maatte
dog mit Barns Tilbøielighed svare til mit Ønske
— hun maae afgjøre det.

(gaaer)

Aktende Optrin.

Madam Albert. Sivers.

Sivers.

Lær jeg og udbede mig Deres Samtykke,
Madam?

Mad. Albert.

De har min Mand's Samtykke, hvad behø-
ver De da mit? — desuden er Sophie ikke min
Datter.

Sivers.

Madam, giv efter; De har seet, hvorvidt
De har bragt ham — han er nær ved For-
tvivlelse.

Ritten-

Nyttende Dyrin.

Albert (med Fritz paa Armen). Sophie.
De Forrige.

Albert.

Min Datter vil. Her har De hende, Si-
vers, og med hende min Betsignelse. Du, Lille,
maae være din egen Talsmand.

Fritz (til Sivers).

Vil Du være min Fader?

Sivers.

Ja, gode Dreng! og det i Ordets egent-
ligste Forstand. Min Sophies Mand, og din
Fader.

Sophie.

O Sivers! og De kunde — mig Tidende —

Sivers.

Om oprigtig Kierlighed er mig Borgen for
min Lykkes Varighed.

Albert.

Min Sophie, min Fritz ere forsørgede; nu
er jeg fornøiet.

(Sætter sig ved et Bord med Fritz, og tegner)

Mad. Albert.

Ikke et Ord til mig! Albert — Albert!
— Gud, jeg har mistet hans Hjerte, hans Kier-
lighed.

Tyvende Optrin.

En Tiener. De Forrige.

Tieneren.

Forlad mig, at jeg gik lige til; jeg skulde spørge efter Madam Albert.

Mad. Albert.

Hvad skal han, min Ven?

Tieneren.

Her har jeg et Brev, som jeg skulde levere hende.

Mad. Albert.

Skal han have Svar?

Tieneren.

Nei.

Mad. Albert.

Got.

(Tieneren gaaer).

Mad. Albert (aabner Brevet).

Gud! hvad seer jeg? min Charlottes Haand!
(til Sophie) Er hun ikke hjemme?

Sophie.

Nei. For kort siden gik hun ud med Wilhelm.

Mad. Albert (læser).

"Bedste Mama! ved Giennemlæsning af
"dette Brev er min Broder og jeg allerede over
"Grændserne, og Lykken vilde, at Baron Bello-
"vinskini

"vitssini tilbød mig sin Haand, da Kansellieraa-
 "den afflog den; jeg har heller ikke taget i Be-
 "tænkning, at lade mig vie til ham, ligesom Vil-
 "helm til Baronens Søster" — (lader Brevet falde)
 O jeg ulykkelige Moder!

Sivers

(til Albert og hans Kone).

De tillade; Deres Sindsrolighed er forenet
 med min. (læser det øvrige af Brevet) Hør videre:
 "ligesom Wilhelm til Baronens Søster. Jeg
 "har ikke taget noget med mig, uden nogle Klæ-
 "der og Galanterier, men min Broder alle de
 "Penge, De gav ham, til at betale Gielden med.
 "Lev vel, og tænk undertiden paa Deres elskte
 "Datter Charlotte. Efterskrift: Giv Kansellie-
 "raaden Sophie, hun har mit Samtrykke."

Albert

(endnu bestandig beskæftiget med Friis).

Was paa, Friis! det gaaer skævt — smukt lige.

Mad. Albert.

Albert, kom dog til Dig selv — for Guds
 Skyld! tilgiv mig — Forladelse — han hører
 mig ikke.

Sivers.

Albert!

Sophie.

Bedste Fader!

Albert

(uden at høre paa dem).

Saadan, Frih! brav! See, det er Vinduerne.

Fritz.

Vinduerne? hvor er Vinduerne!

Et og tyvende Optrin.

En Rettensbetient. De Forrige.

Rettensbetient.

Madam, jeg har her en Berel at forevise Dem fra Madam Dupuis; kan De betale den, eller ei?

Mad. Albert.

Jeg kan ikke betale — jeg har intet, aldeles intet.

Rettensbetient.

Saa maae jeg hermed forkynde Dem Arrest.

Mad. Albert.

For mig gierne! før mig afsted — slæb mig i Fængsel — skil mig ved et Liv, som jeg affkjer — Mine Børn ere vanartede; min Mands Kierlighed har jeg mistet — hvad skal jeg her?

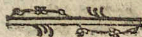
(vil afsted)

Albert

(kommer ud af sin Drom).

Sivers, overlad mig det Barn til Selskab — jeg har underskrevet Berelen, jeg er pligtig at betale den.

Mad.

Mad. Albert

(ved Alberts Fodder).

Albert! Skal jeg skilles fra Dig, uden et Blik af Tilgivelse?

Albert.

Jeg tilgiver Dig af ganske Hjerter — og velsigner Dig; lev vel.

Sivers

(til Rettensbetient).

Hold! Giv Madam Dupuis dette Papiir, det vil være tilstrækkeligt nok til at betale Gielden; og der har han for sin Umage —

Rettensbetient.

Jeg takker! (til Madam Albert) Tilgiv mig, det var min Pligt. (gaaer)

Albert.

Sivers! det gjorde De?

Mad. Albert.

Jeg er ganske skamfuld.

Sophie.

Kun saa ædel en Mand kunde handle saaledes.

Sivers.

Nok herom — Albert! vil De arbeide?

Albert.

Om jeg vil? — Gud —

Sivers.

Sivers.

De var en god Kjøbmand. Hør! En Mand, der besidder en anseelig Formue, vil betroë Dem en stor Deel deraf, med en aarlig Løn af 2000 Rdlr. for Deres Glid.

Albert.

Skal det være Spot, Sivers?

Mad. Albert.

Ere vi ikke allerede ndmygede nok!

Sivers.

Endnu mere! Her med dette Papiir skienker han Dem Deres Huus tilbage, tilligemed Pengene, De har faaet derfor; vil De nu og tilgive ham, at han maatte vælge saa skarpe Midler til Deres Forbedring? Ham var det, der kjøbte Huset til sig; han ophidsede Modehandlerinden imod Dem; han skilkede Dem Kettensbetient paa Halsen — og ifald De havde stillet ham tilfreds med den sidste Rest for Deres Huus, saa havde han en Summa af 700 Rdl. i Baghaanden, som han har betalt til Slagtere, Bagere, Urtekræmmere og Viinhandlere. Men, Himlen skee Tak! nu ere de hans Belgierning værdige!

Albert.

O den ædelmodige Mand!

Mad. Albert.

Og hvem kunde giøre alt det for os?

Sophie.

Sophie

(Kaster et Blik til Sivers).

Mit Hierte formoder —

Sivers.

Alt dette gjorde den lumpne, tiggefærdige, pralende Fætter fra Lissabon.

Albert. Mad. Albert. Sophie.
Fætter fra Lissabon?

Sivers.

Ja, eders Fætter Steinburg, som er her, og staaer levende for eder.

Albert. Mad. Albert. Sophie.
(alle tre for hans Fødder).

Vor Belgiorer —

Sivers.

Staae op! Albert! ere Deres Breve til mig for det første Beviis nok for Dem?

Albert

(beseer Brevene).

O fuldkommen!

Sivers.

Jeg var tildeels selv Skyld i Deres Kones Odselhed. Hvorfor skrev jeg i mine første Breve om en stor Formue? — jeg fortrød det strax, reiste bort, kom her, og sneg mig ind i Deres Huus under det Navn Sivers, og var Bidne til alt, hvad der foregik.

Mad.

Mad. Albert.

Neppe tør jeg slaae Dinene op paa Dem —
 I den yderste Grad af Fortvivlelse og Skiendsel
 — og nu saa ædelmodig frelst — O, at mine
 Børn vare Vidner til dette Optrin —

Sivers.

Ogsaa i Henseende til Dem kan De være
 rolig. Jeg gav nøie Agt paa Dem, merkede
 Deres Forstaaelse, og lod Dem ved første Station
 arrestere. Den Hr. Baron, der ikke er andet
 end en Spiller og falsk Hverver, vil man, tilli-
 gemed Mammefellen, som er ret smuk, og giver
 sig ud for hans Søster, forvise Landet, efterat
 de ere tugtede efter Fortieneste, og Deres Børn
 blive bragte hertil i al Stilhed. Vil De over-
 lade Deres Forbedring til mig?

Albert.

Hvis ledsagning kunde De bedre betroes.

Mad. Albert.

Kun at de ikke saa snart komme for mine
 Dine.

Sivers.

Det skal ikke skee. Nu Sophie! Venskabs
 Pligterne ere opfyldte, nu kan jeg ganske overlade
 mig til Kierligheds blide Følelse; Du tog mig for
 min egen Skyld, seend Du vidste, hvem jeg var
 — dette skal ikke blive ugiengieldet. Den oprig-
 tigste, inderligste Kierlighed, forenet med Lykkens
 Gaver, vil jeg bringe min Sophie til Udstyr.

Sophie.

Sophie.

O Gud! først i Dag smager jeg hvad inderlig Glæde er.

Mad. Albert.

Sophie! jeg hadede Dig — kan Du tilgive mig? — O at mine Børn lignede Dig i Dyd!

Sophie.

Bedste Moder! Himlen vil lede deres Hjerter, og forbedre dem.

Sivers.

O Modre! som deels forkiøle eders Børn ved Ubekierlighed, deels underkue dem ved Streng-
hed, værer dog mindre partiske, og betænker, at
al for megen Streng-
hed frembringer som oftest Følger, der ikke an-
derledes kan undgaaes, end ved en vel valgt
Middelvei.

Ende.

